1939 ий
27
ФЕВРАЛЬ
№ 19 (518)
Акше 5 ыр.

9-ше ИЙ ЛЕКТЕШ

Чыла элласе пролетарий-шамыч, ушныза!

Рвезе коммунист

ВЛКСМ Маробком ден горком орган

КОМСОМОЛЬСКИЙ КАДР-ШАМЫЧЫМ РЕВОЛЮЦИОННЫЙ ТЕОРИЙ ДЕНЕ ВООРУЖИТЛАШ

Таче ме „Комсомолышто „ВКП(б) историй краткий курсым“ лукмылан лийше партийный пропагандым шындыме нерген“ ВКП(б) ЦК-ын постановленийже основеш пропагандым организоватлыме нерген“ ВЛКСМ ЦК-ын постановленийжым печетлена. ВКП(б) ЦК-ын непосредственный участийже дене разработатлыме ВЛКСМ ЦК-ын тиде постановленийже комсомольский организаций - шамычын пашаштышт главныйым—молодежым коммунистический воспитатлымашым эше икана подчеркиватла.

„ВЛКСМ — большевистский партийын боевой помощникше, тудын резервше. Комсомолын задачыже—молодежым коммунистический воспитатлымаште партийлан полшаш. Партийын вождь - шамыч Ленин ден Сталинын комсомоллан икана вел҄э огыл ончыктымо тиде задачым разрешитлымаш комсомолын практический пашажым настойчивый марксистско-ленинский учеба дене сочетатлыде лийын ок керт“.

Мемнан кадр-шамыч, советский интеллигенций, тыгак молодежь, большевистский партийын замечательный, героический историйжым кугу йöратымаш дене самостоятельно тунемыт, революционный теорий дене—большевизм дене овладеватлат.

Но руководящий орган-шамыч центрыштат да верлаштат марксистско-ленинский теорий дене индивидуально овладеватлыше тӱжем дене комсомолец-шамычлан кӱлеш полышым оказыватленыт манаш ок лий. Наоборот, партийный пропаганда нерген ВКП(б) ЦК-ын постановленийже комсомольский кадр-шамыч декат обращатлалтын ылеғыват, ВЛКСМ-ын областной ден районный комитетше-шамыч гыч южыжо ВКП(б) историйым самостоятельно тунеммашым организоватлымаште шкеныштрольым осознатлен да умылен огытыл.

ВЛКСМ ЦК-ын постановленийыштыже отмечатлыме:

„ВКП(б) историйым тунеммашке эн ончычак руководящий кадр-шамычым организоватлышаш олмеш, южо комсомольский комитет-шамыч тиде мартесылак чыла комсомолецым „охватитлаш“ тöчат.

Книга дене пашам самостоятельно ыштыме шотышто большевик-шамычын старший поколенийын опытешыже испытатлыме методым кумдан популяризироватлышаш олмеш, нуно политический образованийын главный формыжлан кружокым аралаш тöчат.

ВКП(б) историйым самостоятельно тунемше - шамычлан полышым организоватлышаш олмеш, „экзамен“, „самоотчет“ да моло шот дене шинчымашым контролироватлыме да проверятлыме бюрократический форма-шамычым изобретатлаш тӱҥалыныт“.

ВЛКСМ ЦК-ыште да верласе южо комсомольский организацийлаште орудоватлыше калык тушман-шамыч революционный теорий дек пренебреженийым утларак шараш, коммунистический воспитанийым кӱрлаш тöченыт. Южо кадр-шамычым теоретический да политический почеш кодмашыштлан кöра, тушман-шамыч шкеныштсетышке шупшын кертыныт.

Мемнан молодежь, комсомол, самырык советский интеллигенций—тиде пиалан поколений. Тудо социалистический общесвыште ила да воспитыватлалтеш, тудын шотышто Ленинын—Сталинын партий да советский правительство заботитла, мемнан молодежьлан марксистски образованный лияш чыла возможность уло.

Комсомолын да эн ончычак тудын руководящий кадрже-шамычын задача—чыла тиде возможностым использоватлен, коммунистический партийлан достойный сменым ямдылаш, социалистический государствылан чапле кадр-шамычым воспитатлаш.

Но але марте южо комсомольский руководитель-шамыч партий историй тунеммаште, большевизм дене овладеватлымаште примерым ончыктен огытыл, тунемаш кӱлмö нерген речым гына ойленыт, а шкешт теоретический да политический почеш кодшо лийын кодыныт. Мутат уке, тыгай руководитель-шамыч молодежын миллионный массыжым коммунистический духеш воспитыватлымаште возглавитлен огыт керт.

ВКП(б) ЦК-ын да ВЛКСМ ЦК-ын постановленийышт революционный теорий деде овладеватлашлан чыла предпосылкым ыштеныт. Комсомолец-шамычым, эн ончычак руководящий комсомольский кадр-шамычым большевизм дене вооружитлаш—теве задача.

XVIII ОБЛАСТНОЙ ПАРТИЙНЫЙ КОНФЕРЕНЦИЙ ПОЧЫЛТО

Теҥгече, 26 февральыште 12 часыште Верховный Советын заседаний залешыже XVIII областной партийный конференций почылто. Конференцийым ВКП(б) Маробком секретарь Архипов йолташ почо. Конференцийыш чылаже 162 делегат решающий да 50 делегат совещательный голос деке погыненыт.

Конференций рабочий президиумыш 21 еҥым да почетный президиумыш Сталин, Молотов, Каганович, Ворошилов, Калинин, Андреев, Микоян, Жданов, Ежов, Берия, Димитров, Хрущев, Тельман, Долорес Ибаррури, Хозе Диас йолташ-шамычым сайлен.

Конференций Сталин йолташлан колташ приветственный письмам принимайтлен.

Конференцийын ончычаш пашаже:

1. СССР калык озанлык развитийын кумышо пятилетийын планже нерген Молотов йолташын доклад тезисшым обсуждатлымаш.

2. ВКП(б) уставыште изменений - шамыч нерген Жданов йолташын доклад тезисшым обсуждатлымаш.

3. ВКП(б)-ын XVIII-ше с'ездышкыже делегат-шамычым сайлымаш.

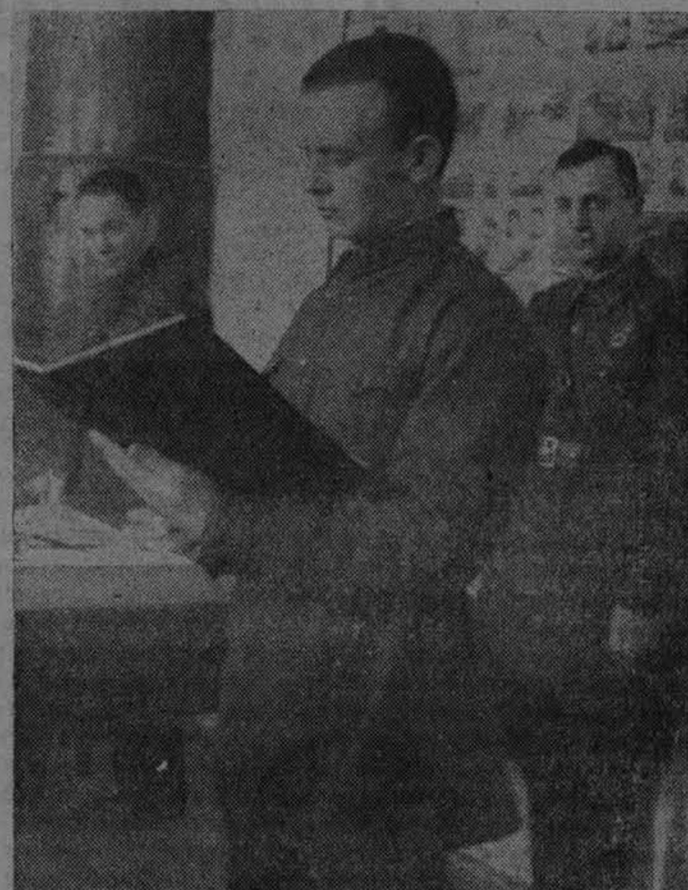
Первый вопрос дене Совнарком председатель Абрамов йолташ докладым ыштен.

Социалистический соревнованийыш ушненыт

Разин лӱмеш колхозышто (Оршанка район) шукерте огыл колхозник-шамычын собранийышт лие. Тиде собранийыште Молотов йолташын ыштышаш доклад тезисшым обсуждатлышт. XVIII партс'ездым шошо аганан образцово ямдылалтын вашлияш, 10 март марте ӱдышаш шурным сортироватлен, кычкен лекшаш ӱзгарым чыла ремонтироватлен шукташ да минеральный удобренийым аҥа ӱмбаке шупшыктен пытараш шке ӱмбакышт обязательствым налыныт.

Тыгак ышташ „Первый май“ колхозым социалистический соревнованийыш ӱжыч.

А. Герасимов.

23 февральыште Пашазе-Кресавык Йошкар Армий ден Военно-Морской Флотлан XXI ий темме кечын Йошкар Армийын чыла личный составше Калыклан, Родиналан, Пашазе-Кресаньык Правительствылан присягатленыт. Снимкыште: боевой-политический подготовкышто отличник, красноармеец И. Баранов йолташ присягым принимайтла. Шолаште—Садыков йолташ, пурлаште—военный комиссар полковник Мельников йолташ.

Комсомолец-шамычын ӱшанен пумо пашаштым честь дене шукташ

Декабрь тылзыште мыйым комсомольский комитетын секретарьжылан сайлышт. Комсомолец-шамычын ӱшанен пумо пашалан вий шутымем семын пижым. Колхозный молодежь коклаште воспитательный пашам кумдан шарыме, санденак комсомольский комитетна эре кушкын толеш. Кызыт комитетыштына 32 комсомолец шотлалтеш. Теве шукерте огыл адак 5 стахановец да ударник-шамычым комсомолыш пуртышна. Нунын кокла гыч кумытынжо — Большакова, Киселева да Иванова самырык ӱдыр улыт.

Колхоз производствышто комсомолец - шамыч шкеныштын авангардный рольыштым ончыктат. Кок комсомолец бригадирлан да коктын вольык ончышылан пашам ыштат. Мый шкеже помбухгалтерлан ыштем. Кызыт адак кум комсомолецым бригадирлан шогалташ ыштен улына.

Культурный пашамат кумдан шарен улына. Комсомольский комитетын вийже дене драматический кружокым организоватлыме. Январь ден февраль тылзыште ныл гана „Салика“ ден „18-ше ий“ пьесым колхозник - шамычлан модын ончыктен улына. 11 февральыште Звенигово районный центрыш мием „Салика“ пьесым шындыщна. Мемнан драматический кружок авторитетан кружок лийын. Санденак кызыт ме колхозла гыч чӱчкыдын письмам налына да нуно мемнан моштымынам ончыкташ йодыт. Шукерте огыл бумстрой пашазе-шамычат „Салика“ пьесым мием модын ончыкташ йодын колтеныт.

ВКП(б)-ын XVIII с'ездыжылан ямдылалтме шотышто Молотов ден Жданов йолташ-шамычын тезисыштым лончылымо да кугу организационный молемдымашым ыштыме. Партийын с'ездше лӱмеш чодра пашам ыштыше да адак полеводческий комсомольский бригадым организоватлыме. Полеводческий бригада шошо аганан чот ямдылалтеш. Урлыкаш пырчым эрыктыме. Плугым, ӱдымö машинам, тӱредме да моло инвентарь-шамычымат ачален ямдылыме. Кызыт торфым луктыт да моло ӱандышым погат. Тиде бригада шке участкыжлан шурным погенналмешкак отвечатлаш тӱҥалеш. Чодра пашам ыштыше бригадат шке планжым тиде кечылаште тема. ВКП(б)-ын XVIII с'ездшым у сеҥымаш дене вашлияш да комсомольский организацийын пашажым адакат утларак саемдышаш верч тыршена.

И. Т. Николаев.

Звенигово р-н, Исменец ял совет, „У куат“ колхозысо комсомольский комитет секретарь.

КОМСОМОЛЫШТО „ВКП(б) ИСТОРИЙ КРАТКИЙ КУРСЫМ“ ЛУКМЫЛАН ЛИЙЫН ПАРТИЙНЫЙ ПРОПАГАНДЫМ ШЫНДЫМЕ НЕРГЕН“ ВКП(б) ЦК-ын ПОСТАНОВЛЕНИЙЖЕ ОСНОВЕШ ПРОПАГАНДЫМ ОРГАНИЗОВАТЛЫМЕ НЕРГЕН

ВЛКСМ ЦК-ын постановленийже

„ВКП(б) историй краткий курсым“ публиковатлымаш большевистский партийын да ленинско-сталинский комсомолын идейный илышыштышт, пӱтынь советский калыкын идейно-политический илышыштыже пеш кугу событий лийын.

Сталин йолташын непосредственно участвоватлымыже дене создатлыме „ВКП(б) историй краткий курс“ большевизмын куатле идейный оружийже улеш.

„ВКП(б) „историйым тунеммаш мемнан элысе пашазе ден кресаньык-шамычым социализм верч кучедалме опыт дене пойдара.

ВКП(б) историйым тунеммаш, марксизм-ленинизмын чыла тушманже-шамыч ваштареш, шемер-шамычын чыла тушманышт ваштареш мемнан партийын кучедалме историйжым тунеммаш большевизмым овладеватлаш полша, политический бдительностьым нӧлталеш.

Большевистский партийын героический историйжым тунеммаш общественный развитийын да политический кучедалмашын законжо-шамычым шинчымаш дене, революцийын движущий вийжым шинчымаш дене вооружатла.

ВКП(б) историйым тунеммаш Ленин—Сталин партийын великий пашажын йӧршеш сеҥышашыжлан, пӱтынь тӱняште коммунизмын сеҥышашыжлан ӱшанымашым пеҥгыдемда“. („ВКП(б) историй краткий курс“).

„ВКП(б) историй краткий курс“—тиде марксизм-ленинизмын тӱҥ знанийже-шамыч энциклопедий—комсомоллан исключительный значенийым иметла.

ВЛКСМ—большевистский партийын боевой помощникше, тудын резервше. Комсомолын задачыже—молодежым коммунистический воспитатлымаште партийлан полшаш. Партий вождь-шамыч Ленин ден Сталинын комсомоллан ик гана веле огыл ончыктымо тиде главный задачым разрешитлымаш комсомолын практический пашажым настойчивый марксистско ленинский учеба дене сочетатлыде лийын ок керт.

Партийын идейный илышыштыже у полосам знаменоватлыше „ВКП(б) историй краткий курсым“ лукмылан лийын партийный пропагандым шындыме нерген“ ВКП(б) ЦК-ын постановленийже комсомолыштат партийный пропагандым организоватлымын боевой программыже улеш.

Тиде постановленийыште ВКП(б) ЦК-ын вскрыватлыме ситыдымаш-шамыч ВЛКСМ организацийлаштат шарленыт.

Комсомолышто марксизм-ленинизм пропагандын основной ситыдымашыже тыште: организацийлаште шотлен пытарыдыме наре кружок-шамыч ышталтыныт. Кружок-шамыч пропагандын основный формыжо ыльыч. Марксизм-ленинизмым овладеватлымын главный методшо — самостоятельно тунеммаш—мондалтын ыле Чыла комсомолецым кружок-шамыч дене „шӱдӧ процентлан“ охватитлаш тыршыме дене главныйжым—марксизм-ленинизм пропагандын качествыжым—ӧрдыжеш коденыт; пеш важный задачым—марксистско-ленинский учеба организоватлымым, руководящий комсомольский кадр-шамычын идейный вооруженийыштым ужде ӧрдыжеш коденыт. Кружок-шамычын обилийышт тышке шуктеныт: комсомолышто пропагандист-шамыч кадр теоретический ямдылалтдыме, а южгынамже политически проверятлыдыме ең-шамыч денат темын.

Тудо жапыштак руководящий комсомольский органлаште марксизм-ленинизм пропагандым организоватлыме да вуйлатыме шотышто аппарат фактически ликвидироватлалтын ыле.

Комсомолышто руководящий активын ятыр ужашыже коклаште революционный теорийым тунемме дек вредный да йоҥылыш пренебрежений шарлен ыле. Тидыже тыштат койын: шуко технический вузлаште марксистско-ленинский наука тунеммашым второстепенный пашалан шотленыт. Руководящий комсомольский пашаеҥ-шамычын ужашыже шкенжын опытшылан ӱшанен организаций дене вуйлаташ лиеш шонен. Тидын годым нуно умылен огытыл: тиде пашаште опыт, первояк, чӱчкыдынжӧ моткоч изи, а кокымшылан, революционный теорий дене ок освещатлалт гын, сокыр лиеш.

Чыла нине ситыдымаш-шамыч тидын дене келгемыныт: ВЛКСМ ЦК-ыште да южо верысе комсомольский организацийлаште орудоватлыше калык тушман-шамыч мемнан кадр-шамычын теоретический почеш кодмашыштым культивироватлаш, молодежын коммунистический воспитанийжым кӱрлаш тӧченыт. Тыгай пример дене пайдаланен, нине кадр-шамычын лач теоретический ден политический почеш кодмашыштлан лийын, южо кадр-шамычым, тиде шотыштак комсомольскийымат тушман-шамыч шке сетьышкышт шупшын пуртен кертыныт.

ВКП(б) ЦК-ын исторический постановленийже ончыкта: „ВКП(б) историй краткий курс“, эн ончычак, партийный, комсомольский, хозяйственный да моло пашаеҥ-шамычын руководящий кадрышт дек, олаштат, тугак ялыштат чыла мемнан партийный ден непартийный интеллигенций дек обращатлалтын“. Тиде эн ончычак руководящий комсомольский кадр-шамычым шкеныштын теоретический ден политический почеш кодмашыштым пытарышаш верч пижаш обязыватла.

Туге гынат, комсомолын шуко руководящий пашаеҥже-шамыч тиде постановлений гыч лекше шкеныштын задачыштым йоҥылыш умыленыт. ВКП(б) историйым тунеммашке эн ончычак руководящий кадр-шамычым организоватлышаш олмеш, южо комсомольский комитет шамыч тиде маргесылак чыла комсомолецым „охватитлаш“ тӧчат.

Книга дене пашам самостоятельно ыштыме шотышто большевик-шамычын старший поколенийын опытешыже испытатлыме методым кумдан популяризироватлышаш олмеш, нуно политический образованийын главный формыжлан кружокым аралаш тӧчат.

Партий историйым самостоятельно тунемше-шамычлан полышым организоватлышаш олмеш, „экзамен“, „самоотчет“да моло шот дене шинчымашым контролироватлыме да проверятлыме бюрократический форма-шамычым изобретатлаш тӱҥалыныт.

Марксистско-ленинский теорийым тунеммаште личный примерым ончыктышаш олмеш, комсомолын шуко руководящий пашаеҥже-шамыч ВКП(б) историйым тунемаш кӱлмӧ нерген громкий речьым ойлаш йӧратат, а шкешт тиде маргесылак теоретически почеш кодшо лийын кодыт.

Комсомол рядыште шкенжын чыла вожшо дене пашазе класс да кресаньянство дене кылдалтше шӱдӧ тӱжем дене самырык советский интеллигенций уло, кудо советский государствылан кугу значенийым иметлыше моткоч кугу созидательный пашам ышта. Умбакыже интеллигенцийын рольжо кушкаш тӱҥалеш, вет коммунистический обществын основной признакше-шамыч гыч иктыже уш ден физический труд коклаште противоположностьым пытарымаш улеш. Тыгеже перспективыште задача шога: чыла пашазе ден кресаньыкым интеллигентым ышташ.

Комсомольский организаций-шамычын прямой обязанностьышт—самырык советский интеллигенций кадр-шамычын идейно-политический кушмашыштым обеспечитлаш, тудлан марксизм-ленинизмым овладеватлымаштыже полшаш, революционный бдительностьым нӧлталаш.

Тидын годымак комсомолышто интеллигенций дек йоҥылыш, партийын осудитлыме отношений факт-шамыч улыт. Комсомолышто невежда-шамыч улыт, кудо шкеныштын необразованностьышт дене кичитлен, интеллигенций дек, пашазе кресаньык-шамыч деч торлышо „кокымшо сорт“ еҥ-шамычлан шотлен, презрительно относитлат. Мемнан интеллигенций дек тыгай дикий, хулиганский отношений государствылан вредный да опасный улеш.

Советский интеллигенцийын кадрже-шамыч дек отношенийым комсомольский организаций-шамычлан решительно вашталташ, тудын дек шкенжын вниманийжым савыралаш кӱлеш. Самырык учитель, инженер, врач, техник, наука ден искусство пашаеҥ-шамыч коклаште, студент-шамыч коклаште идейно-политический ден организационный пашам кумданрак шараш кӱлеш.

Коммунизмын сеҥышашыже верч кучедалмаш специальный знаний-шамыч дене веле огыл, но передовой революционный теория дене пеш чаплын владетлыше кадр-шамычым гребоватла, вет тудо гына Ленин—Сталин пашан торжествожлан ӱшанымашым да вийым пуа, идейно калитла да калыкын тушманже-шамыч ваштареш чаманыде кучедалмашке вооружатла.

Комсомолын руководящий активжын шке вийлан, революционный наукым самостоятельно овладеватлаш лиймылан ӱшанымыжым восстановитлаш кӱлеш.

Революционный наукым овладеватлымаш — наживной паша манын руководящий комсомольский кадр-шамычлан умылтараш кӱлеш

„Лач кызыт, Советский власть годым да СССР ыште социализмын сеҥымыже годым, мемнан руководящий кадр-шамычлан марксистско-ленинский теорий дене успешно овладеватлашышт, партийын историйжым, Марксын, Энгельсын, Ленинын, Сталинын трудыштым тунеммашышт мучашдыме йӧн ышталтын. Марксизм-ленинизм теорий дене овладеватлашлан желанийым, настойчивостьым да тиде цельыш шумаште характерын пеҥгыдылыкшым ончыкташ гына кӱлеш. Примерлан, физика, химия, биология гай наука-шамыч дене успешно овладеватлаш лиеш гын, марксизм-ленинизм наука дене тичмашын овладеватлаш лийшашлан сомневатлаш оснований тем более уке“.

ВЛКСМ ЦК постановитла:

1. Комсомолышто марксизм-ленинизм пропагандын основышкыжо „(Большевик-шамычын) Всесоюзный Коммунистический партий историй краткий курс“ тунеммашым пышташ.

2. Марксизм-ленинизмым овладеватлымын основной да главный методшо революционный теорийым самостоятельно тунемме метод улеш манын комсомолец-шамычлан да, эн ончычак, комсомолын руководящий кадрже-шамычлан умылтараш.

3. ВКП(б) историй тунеммашым ВКП(б) ЦК-ын постановленийже дене установитлыме кум звено дене келшышын эртараш:

„Кадр-шамычын ӱлыл звеножлан, кудын шотышто ятыр ужашыже ситыдымын ямдылыме йолташ-шамыч улыт, курсым кӱчыкемдыме об'ем дене партий историйын кум тӱҥ этапше дене целесообразно тунемаш: 1) большевистский партийым ыштышаш верч кучедалмаш (I—IV глава-шамыч), 2) большевик-шамыч партий пролетариатын диктатуржо верч кучедалмаште (V—VII глава-шамыч), 3) большевик-шамыч партий властьыште (VIII—XII глава-шамыч).

Таҥастарымаште утларак ямдылыме йолташ-шамыч гыч улшо да мемнан кадр-шамычын утларак шуко еҥан звеножо лийын шогышо средний звенолан ВКП(б) ЦК, „ВКП(б) историй курсым“ тичмашын, тушто улшо латкок глава почеш тунемаш рекомендоватла.

Высший звенолан, вес семын манаш гын, утларак ямдылалтше йолташ-шамычлан „ВКП(б) историй краткий курсым“ кажне главан подразделже-шамыч почеш тунемаш целесообразно, тидын ден пырля Марксын—Энгельсын—Ленинын—Сталинын соответствующий произведенийыштым первоисточник шамыч почеш тунемман“.

4. Комсомолышто кружок-шамыч количествым сократитлаш. ВКП(б) ЦК-ын постановленийже дене установитлыме кружок-шамычын кум типышт дене келшышын, квалифицироватлый пропагандистский кадр-шамыч улмо годым гына кружок-шамычым ышташ.

Кружок-шамычым комплектоватлыме годым кружок участник-шамычын об-

(Мучашыже 3 шо стр.)

ВЛКСМ ЦК-ын ПОСТАНОВЛЕНИИЖЕ

МУЧАШ

щеобразовательный ден политический уровеньыштым шотыш налаш. Кружок-шамычын пашашт живой беседа да товарищеский дискуссий основеш ышталтман.

5. ВКП(б) историйым тунемше-шамычлан полшымашлан партий историй курс дене, марксизм-ленинизмын посна произведенийже да проблемыже-шамыч дене лекцийым, докладым, консультацийым эртараш комсомольский организаций-шамычлан рекомендоватлаш. Тугак СССР-ын международный ден внутренний политикыже, мемнан родинан историйже да моло вопрос-шамыч дене лекцийым практиковатлаш. Комсомольский организаций-шамычлан теоретический конференций эртарымашым, реферат ден доклад-шамыч обсуждатлымашым рекомендоватлаш. Теоретический конференций-шамыч товарищеский дискуссий, выдвигатлыме вопрос-шамычым живо да активно обсуждатлыме характеран лийшаш улыт.

6. Горком, обком, крайком ден нацреспублика КСМ ЦК-шамыч пелен, кӱкшӧ квалификациян пропагандист-шамыч улмым ончен, лекторский группа-шамычым ышташ. Горком шамыч пелен, шолдра горрайком-шамыч пелен, шолдра предприятийлаште, учрежденийлаште, вузлаште постоянный консультацийым обеспечитлаш, эн сай пропагандист шамыч гыч консультант-шамыч группым ышташ.

Лектор, пропагандист ден консультант-шамычын кадрыштым соответствующий партийный комитет-шамычлан утвердитлаш представлятлаш комсомол комитет-шамычым обязатлаш.

7. Комсомольский комитет-шамыч пелен пропагандист-шамычын самостоятельный семинар существоватлымыштым целесообразный огыллан шотлаш да тиде пашам ВКП(б) райком, горком, обком ден крайком-шамыч пелене семинарлашке чумырымо нерген указанийым пуаш ВКП(б) ЦК деч йодаш.

8. Комсомолышто пашам ыштыше пропагандист ден газетный пашаенг-шамыч ямдылымым да переподготовкым тыгай центрлаште: Москва, Ленинград, Киев, Минск, Ростов, Тбилиси, Баку, Ташкент, Алма-Ата, Новосибирск—пропагандист ден газетный пашаенг-шамычын партийный идалыкаш курсышт пелен чумыраш ВКП(б) ЦК деч йодаш.

9. Оласе эн сай пропагандист-шамыч гыч квалифицированный пропагандистский кадр-шамычым сельский райкомлашке постоянный пашаш тылзаш срокышто колташ обком, крайком ден нацреспублика комсомол ЦК-шамычым обязатлаш.

10. Руководящий комсомольский комитет-шамычын, вузлаште идейно-политический пашам вуйлатымаш деч корангмыштым, социально-экономический дисциплина-шамыч тунеммым аклыдыме ваштареш кучедалдымыштым йоҥылышлан шотлаш.

Вузласе чыла комсомольский организаций-шамычлан умылтараш: марксизм-ленинизмым келгын тунемшаш верч кучедалмаш советский интеллигенцийын полноценный кадрже-шамычым ямдылымын кӱлеш условийже улеш. Чыла горком, обком, крайком, нацреспублика комсомол ЦК-шамычлан студент-шамыч коклаште идейно-политический паша дене вуйлатымашым решительно ваштылташ, интеллигенций дек хулиганский, пренебрежительный отношенийын чыла попыткыжым чаманыде разоблачатлаш да пытараш кӱшташ.

11. Марксизм-ленинизмым келгын усвоитлымаш кӱкшӧ общеобразовательный подготовкым, общий историй ден СССР калык-шамыч историй шинчымашым требоватла.

Средний школышто тунемше-шамычын налме знанийышт нунылан умбакыже марксистско-ленинский наукым овладеватлашышт прочный фундамент лийман.

Средний школлаште комсомольский организаций-шамычлан тунемше-шамычын исторический наука-шамычым тунеммашкышт кугу вниманийым обратитлаш кӱшташ. Исторический тема дене лекций-шамычым, доклад-шамычым, посна исторический повесть, роман обсуждатлымашым, вечер ыштымашым, большевистский партийын героический историйже нерген, тудын выдающийся деятельже-шамыч нерген беседа организоватлымашым практиковатлаш.

12. Кушкын шогышо поколенийым коммунистический воспитатлыме почетный задачым шуктымаште решающий рольым советский интеллигенцийын эн шуко енган отрядше гыч иктыже улшо учительство налын шога.

Учитель-шамычлан идейно-политический уровеньыштым нӧлтымашгышт чыла мера дене полшаш, нуныланд историй ден текущий политика вопрос-шамыч дене специальный лекций ден беседа-шамычым практиковатлаш, ВКП(б) историйым самостоятельно тунеммаште кажне кечын полышым пуаш, нуным активный комсомольский пашашке смелыйынрак шупшаш комсомольский организаций-шамычлан кӱшташ.

13. Ситышын политический да общеобразовательный шинчымашым иметлылыдыме, ВКП(б) историйым тунемаш ямдылалт шудымо комсомолец-шамычлан политграмотым кружоклаштат, тугак самостоятельнат тунеммашым организоватлаш.

Нине йолташ-шамыч группылан „СССР Конституций", „Наша родина", „СССР и страны капитализма" книга-шамыч тунеммашым, международный ден внутренний политика вопрос-шамыч дене доклад беседа-шамыч эртарымашым рекомендоватлаш.

14. Библиотека-шамычлан, изба-читальня-шамычлан нуным литература дене комплектоватлымаште, квалифицированный пашаенг-шамычым подбиратлымаште да книга дене пашам молодежын ыштышашыжлан кӱлеш условийым ыштымашке чыла мера дене полшаш. Газета ден журнал-лаште публиковатлыме теоретический статья-шамычым, вопрослан вашмутым да ВКП(б) историйым тунеммаште полшышо моло материал-шамычым библиотека ден читальнялаште кумдан пропагандироватлаш.

15. Марксизм-ленинизм пропагандын пеш важный средствыже улшо комсомольский печатьын значенийже аклыдымашым пытараш. Тиде аклыдымаш руководящий кадр-шамычым идейно воспитатлыме пашалан серьезный энгекым ыштен.

Комсомольский печатьын пеш важный задачыжлан—„ВКП(б) историй краткий курсым" тунемше-шамычлан полыш пумым шотлаш, ВКП(б) ЦК-ын постановленийже дене келшышын „Комсомольская Правда" газетын редакцийжым, тугак республиканский, краевой ден областной комсомольский газета-шамычын редакцийыштым марксизм-ленинизм вопрос дене статья-шамычым, консультацийым, эн сай пропагандист-шамычын лекцийыштым, читатель-шамычын вопросыштлан вашмутым, умлаш лийдыме мут-шамыч умылтарымашым систематически пуртылаш, тудлан теоретически ямдылыме, политически проверятлыме кадр-шамычым шупшаш обязатлаш. Партий историйым самостоятельно тунемме положительный опытым кумдан освещатлаш эн сай кружок, семинар, консультаций-шамычын пашаштым ончыкташ.

Республиканский, краевой ден областной комсомольский газета-шамычлан „Правда", „Комсомольская Правда", „Красная Звезда" гыч эн сай теоретический статья-шамычым перепечатыватлаш кӱшташ.

16. Горком, окружком, обком, крайком ден нацреспублика комсомол ЦК-шамычлан пропагандын основной вопросшо шамычым обсуждатлашлан да опыт дене обмениватлашлан пропагандист ден комсомольский печать пашаенг-шамычым периодически погымым практиковатлаш рекомендоватлаш.

17. „Молодая Гвардия" ВЛКСМ ЦК издательствын да нацреспублика ЛКСМ ЦК издательство-шамычын пашаштым перестроитлаш, партий историйым тунемше комсомольский активлан да пропагандист-шамычлан полшаш пропагандистский ден массово политический литература лукмашым кугемдаш.

18. ВЛКСМ ЦК-ын „Юный Коммунист", „Комсомольский пропагандист да агитатор" журналже-шамыч базеш руководящий комсомольский активлан, самырык интеллигенцийлан, пропагандист ден агитатор-шамычлан полшаш ВЛКСМ ЦК-ын у общественно политический да популярно-теоретический журналым ышташ. Журналын основной цельжылан марксизм-ленинизм вопрос-шамыч дене консультаций лийман.

19. „Интернационал молодежи", „Советское студенчество" журнал-шамычын редакцийыштым ВКП(б) историйым тунемше-шамычлан полшаш материал-шамычым шке страницлашгышт систематически пуртылаш обязатлаш.

20. Марксизм-ленинизм пропаганда вуйлатымашым вож гычак саемдышашлан, ВЛКСМ ЦК гыч тӱҥалын, комсомольский организацийлаште пропаганда ден агитацийым вуйлатыме дене аппаратым восстановитлаш.

ВЛКСМ ЦК-ыште, нацреспублика ЛКСМ ЦК-лаште, крайкомлаште, обкомлаште, окружкомлаште пропаганда ден агитаций отдел-шамычым ышташ.

Пропаганда ден агитаций отдел вуйлатымашым кӱшнӧ ончыктымо комитет-шамычын секретарьышт гыч иктыже ӱмбак пышташ.

Комсомол горком ден райкомлаште политучеба отделым пропаганда ден агитаций отделыш реорганизоватлаш.

ВЛКСМ ЦК-ын пропаганда ден агитаций отделжылан пропаганда ден агитаций отдел-шамычын структурышт нерген предложенийым ВЛКСМ ЦК бюролан утвердитлаш декадный срокышто пуаш кӱшташ.

21. Пропаганда ден агитаций отделлаште марксизм-ленинизмын печатный ден устный пропагандыжым да массовый политический агитацийым вуйлатыме шотышто чыла пашам чумыраш: комсомольский пресса, пропагандистский ден агитационный литературым издаватлымаш, марксизм-ленинизмын печатный ден устный пропагандыжым организоватлымаш, пропагандистский пашан идейный содержанийжым контролироватлымаш, пропагандистский кадр шамычым подбиратлымаш да распределитлымаш, пропагандист кадр-шамыч ямдылымашым да переподготовкым организоватлымаш, молодежь коклаште массовый политический агитацийым организоватлымаш.

Пропаганда ден агитаций отдел-шамычын основной задачышт пропаганда нерген ВКП(б) ЦК-ын постановленийжым да ВЛКСМ ЦК-ын тиде постановленийжым илышыш практически пуртымаш лийын шога.

22. Пропаганда ден агитаций отдел-шамычын пашаенгышт эн сай пропагандист-шамыч кокла гыч, марксистски образованный да политически проверятлыме йолташ-шамыч кокла гыч подбиратлалтман.

Горком, окружком, обком, крайком ден нацреспублика КСМ ЦК-шамычын пропаганда ден агитаций отдел вуйлатышыштым ВЛКСМ ЦК утверждатла, а райком-шамычын пропаганда ден агитаций отдел вуйлатышыштым обком, крайком ден нацреспублика КСМ ЦК бюров представитлымыже почеш ВЛКСМ ЦК утверждатла манын установитлаш.

Райком, горком, окружком, обком, крайком ден нацреспублика КСМ ЦК пропаганда ден агитаций отдел-шамычын чыла моло ответственный пашаенгыштым обком, крайком ден нацреспублика КСМ ЦК бюро-шамыч утверждатлат.

* * *

Комсомол самырык поколенийым коммунизм духеш воспитатлыме пашаште большевистский партийлан полшаш призватлалтын. Шкенжын тиде обязанностьшым тудо шкенжым передовой революционный теорий дене, марксизм-ленинизм дене вооружатлымек гына шуктен кертеш.

Руководящий комсомольский кадр шамычлан тидым усвоитлыман: „... комсомольский активын практический пашажым тудын теоретический ямдылалтмыже (ленинизмым тунеммаш) дене сочетатлыде Комсомолышто нимогай иктажмыняр осмысленный коммунистический паша лийын ок керт...

...Ленинизмым тунеммаш, ленинский учеба кызытсе комсомольский активым настоящий ленинский активыш савырымын эн кӱлешан условийже улеш". (Сталин).

Мемнан родинан самырык поколенийжым большевистский партийын чапле боевой традицийже дене воспитыватлен, ленинско-сталинский комсомол калыкын тушманже-шамыч ваштареш решительно кучедалашлан шкенжын кадрже-шамычым идейно адакат вияҥрак закалитла да шкенжын авыже—(большевик-шамычын) Всесоюзный Коммунистический партий йыр, советский молодежын великий вождьшо да учительже Сталин йолташ йыр адакат чакрак сплотитлалтеш.

СОВЕТСКИЙ СОЮЗЫШТО

Пашазе-Кресаньык Йошкар Армийын Главный Военный Советыштыже

Тений 23 февральыште Пашазе-Кресаньык Йошкар Армийын Главный Военный Советшын членже-шамыч присутствоватлыме дене военный присягым Главный Военный Советын членже И. В. Сталин йолташ приниматлен.

Калыклан, Родиналан, Пашазе-Кресаньык Правительствылан верный лияш

23 февральыште Йошкар Армий великий Калыклан, куатле Родиналан тӱняште первый Пашазе Кресаньык Правительствылан присягатлен. Тиде кечыште боец ден командир-шамыч, комиссар ден начальник-шамыч — маршал гыч тӱҥалын красноармеец марте чыланат товатленыт.

Тиде исторический кечыште Родиналан да Калыклан полководец большевик, СССР Оборона Калык Комиссар К. Е. Ворошилов йолташ присягатлен.

СССР Оборона Калык Комиссарын заместительже Советский Союз Маршал С. М. Буденный, Оборона Калык Комиссарын заместительже 1-ше ранг командарм Г. И. Кулик, СССР Оборона Калык Комиссарын заместительже шамыч 1-ше ранг армейский комиссар-шамыч Л. З. Мехлис ден Е. А. Щаденко йолташ шамыч да тыгак чыла комиссар, начальник, политработник, красноармеец-шамыч Родиналан, Пашазе-Кресаньык Правительствылан присягатленыт.

1.800 ТОНН ВУРС

23 февральыште Андреев лӱмеш Таганрогский заводын 1 № мартеновский цехше вурс левыктыме тылзаш планым темен. Цех коллектив партийын XVIII с'ездше лӱмеш план деч утым 1.800 тонн вурсым пуаш обязатлалтын.

ЙОШКАР АРМИЙ КЕЧЕ САЙЫН ЭРТЫШ

Шернур педучилищыште Пашазе-Кресаньык Йошкар Армий ден Военно-Морской Флотын XXI идалыкшым палемдыме лӱмеш торжественный собраний лие.

Собранийыште „Социализм элын армийже" тема дене докладым военрук А. Тымбаев йолташ ыштыш. Доклад деч вара оборонный пашаште активно участвоватлыше студент Васильев, Тупанов, Исаков да моло-шамычым шергакан пӧлек дене премироватлышт.

Тиддеч вара тунемше-шамыч вий дене кугу концерт лие.

И. Иванов.

18 февральыште Йошкар-Олаште первенство верч шахматный турнир тӱҥалын. Снимкыште: И. А. Александров (пединститут) ден Г. А. Смирнов (Домсвязи) турнир годым.
Фото М. Чуршуковын.

БЕЗДЕЛЬНИКЫМ КОРАНГДЫМАН

Красноярский лудмо пӧрт вуйлатыше (Звенигово район) Петров йолташ нимолан йӧрдымын пашам ышта. Паша жап годым лудмо пӧртым тӱкыла да кече мучко урем воктене йолагайланен коштеш. Адак пеш чот аракам йӱаш тӱҥалын. Теве шукерте огыл йӱын толын да лудмо пӧртын гармоньжым шалатен. Драматический кружокын пашажым йӧршеш разалитлен. Январь тылзыште колхозный молодежь-шамыч „Салика" пьесым колхозник-шамычлан модын ончыкташ пижыныт ыле.

Тудын титакше ден „Салика" пьеса алят шындалтын огыл.

Тудымат каласаш кӱлеш, лудмо пӧртын кӧргыштыжӧ нимогай культурный тӱсат уке. Ӱстел ӱмбалне пуракеш варныше тошто газета да журнал-шамыч кият. Кӱвар лавыран. Петров южо годымжо лудмо пӧртышкӧ огешат тол, сравочым изи йоча-шамычлан пуэн колта да шкеже гуляяш кая. 9 февральыште занятийышке аракам йӱын толын.

Лудмо пӧртыштӧ массово-агитационный паша ок ышталт. Тушко кызытат колхозник ӱдыр да рвезе-шамыч погынат, но нуно Петровым шагал ужыт. Молотов ден Жданов йолташ-шамычын ВКП(б)-ын XVIII с'ездеш ыштышаш доклад тезисыштым нигеланат умландарен огыл да шкежат кызыт гына лудаш тӱҥалын. Партий ден правительствын трудовой дисциплиным пеҥгыдемдыме шотышто лукмо постановленийыштым масса коклаште алят проработылатлыме огыл. Петров шкежат тиде постановленийым пудырта, пашаш жапыште ок кошт.

Чыла тиде безобразийым „Чакмарий" колхозный комсомольский организаций ужеш, но Петровлан кӱлеш отпорым ок пу.

П. Алипов.

КАПИТАЛИСТИЧЕСКИЙ ЭЛЛАШТЕ

Германия восточный границыште укреплениймым ышта

Английский „Дейли Экспресс" газетын Берлинысе корреспондентше тыге увертара: германский правительство Польша воктенысе восточный границыште кугу укрепленийы линийым ышта. Тиде пашаште 100 тӱжем утла пашазе, инженер да технический эксперт уло. Польша граница воктенсе шуко районлашке турист-шамычым огыт пурто. Кызыт райоила гоч даже поездыште каяшланат посна предварительно разрешитлымаш кӱлеш.

Французский депутат-шамычын письмашт

Парламентский фракцийыш пурыше 24 депутат-коммунист Францийыште испанский беженец-шамычын положенийышт нерген вопрос дене французский правительствын главаже Даладьелан письмам колтен. Тиде письмаште французский территорийыште улшо испанский беженец-шамычым моткоч начар условийыште кучымым описыватлалтеш. Письмаште ончыктымо почеш, Каталония гыч толшо республиканский беженец-шамычым пеш чот игылтыт. Тиде жапыштак республиканец-шамычын пленым налме да французский власть-шамычын утарыме 200 итальянский летчик Вандере портышто развлекатлат, йӱын кият.

Кустарный предприятий-шамыч петыралтыт

Германский фашистский статистикын данныйже-шамыч почеш, пытартыш пелийыште Германийыште сырье укелан лийын 104 тӱжем тыгыде кустарный предприятий петырнен.

ХОККЕЙ ЙОШКАР-ОЛА—КАЗАНЬ

24 февральыште „Медик" стадионеш Казань „Наука" ден Йошкар-Ола сборный хоккейный команда-шамычын вашлиймашышт лие.

Йошкар-Ола сборный командын тыршен модмыжо дене мяч эреак уна-шамыч капка дене лие. Но сборный командын модшо-шамычше самостоятельно модышыш кусныммо дене первый таймыште 2:4 счет дене модын колтышт.

Кокымшо таймыште тиде йоҥлышым ушеш налын модмашым перестроитлышт, садлан сборный команда 5:6 счет дене „Наука" обществым сеҥыш. Т. М.

„МАТЕРИАЛЕТ САЙ ОГЫЛ,—ИЗИ"

„Марий Коммун" газетыш мый шукерсек возен шогем. Редакцийыштыжат ик гана веле огыл лийынам. 2-шо февральыштат тушко паша дене миешым. Пурышымат омсаш пыжыктыме кагазым ужым, тушто возымо: „Культур сектор вуйлатыше". Мыят омсам пералтышым да разрешенийым вучыдеак пурен шогалым.

— Илымашда? Пашада ушныжо—манам.

— Йӧралеш—возышыжла сангаж йӱмач ончалын сектор вуйлатыше пелешта. Мыят возен намиймe материалым ончыкшо пыштышым да „пуртеда дыр... тыште чыла раш ончыктымо"—манам. Икмыняр жап гыч сектор вуйлатыше материалым кидыштыже пӧрдыктыл ончен, ӧкымрак пелештыш:

— Материалетше сай огыл,—пеш изи. Тыгыде материалым больше ит возо—манеш тудо. Мыят кӧнышым. Кузе, шонем, кызыт марте мыйын материал шамычым газетышке эре пуртылыныт? Но йӧра, ончыкыжо шолдыра материал-шамычым возаш тӱҥалам—маньымат лектын кайышым.

5 кече эртымеке кугурак материалым возен культур секторыш Ивановлан наменен пуышым.

— Ну вот, ындыжым материалет ничего. Йӧра!—манын папкышкыже пыштыш. Ик кече эртыш, весе, кумышо, арнят шуо, а материалемын судьбаже нерген нимогай уверат уке. Мӱндыр огыл, миен толаш решитлышым. Тыге 20-шо февральыште культсектор вуйлатышын ӱстел воктенже шогем. Ӱстембалне пепельница шинча, тудын тичак окурка-шамыч кият, туштак графин шога, книга да кагаз ога. Кабинет тичак шикш. Туге гынат, Иванов адакат умшашыже кӱжгӧ гына папиросым пурлын да шыдын коҥйын шинчылтеш.

— Ну, Иванов йолташ, материалем ончен чай?—эркынрак йодым.

— Какой ончаш! Але шкемын материалемат обработатлен пытарен омул. А тыйын материалет кугу, ончаш шуко жапым налеш, шыдешкен тудо пелештыш.

— Йӧра тугеже Иванов йолташ, манам, иктаж гана ончеда дыр. Лектын каяш гына тӱҥалынам ыле, Иванов дек редакцийын ик сотрудникше пурыш.

— У-у Миша, тыйын паренге-е! Ужале..!—йодеш.

— Уке. Мый шке изин-изин кочкам,—ӱстел йӱмалне кийше мешак гыч мушкындо ора гай паренгым луктын ончыкта.—Паренгыже, паренге огыл,—арбуз вет.

Тыге мый редакций гыч лектын кайышым.

Каласаш кӱлеш, „Марий Коммун" редакцийын культур сектор вуйлатыше Иванов йолташын шӱмжӧ, кагаз коклаште шинчылтме дене селькор-шамычым йӧратыдыме лийын.

А. Иванов.

Мемнан критика почеш

1939 ий 2 февральыште „Рвезе Коммунист" газетеш „Райкомол полышым огеш пу" вуймутан статья печетлалтын ыле. Тиде критика почеш Великопольский средний школа пеленсе комсомольский организаций шке пашажым саемдаш пижын.

Несоюзный молодежь коклаcе паша мсайын организоватлыме, февраль тылзыште 16 еҥым комсомольский рядыш пуртымо. Политический занятият интересвын эрташ тӱҥалын. ВЛКСМ комитет пашам план почеш ыштен толеш. Добровольный общество-шамычын пашаштат саемын. ПВХО кружок значкист-шамычым ямдылаш тӱҥалын.

Шахматный турнир

Морко. Изи-Корамас неполный средний школа дене Аз'ял неполный средний школышто тунемше-шамыч коклаште шукерте огыл шахматно-шашечный турнир эртаралте. Турнирыште 8 еҥ участвоватлен. Шахмат дене первый верым Изи-Корамас неполный средний школышто тунемше П. Изосимов налын. Шашечный турнирыште 16 еҥ участвоватлен. Первый верым С. Александров налын.

Чумыр шотышто ончыл верым Изи-Корамас неполный средний школышто тунемше-шамыч налыныт.

Н. Мичурин.

Отв. редактор— К. А. ЛЕНСКИЙ.

АДРЕС РЕДАКЦИИ: Мар. АССР, г. Йошкар-Ола, Дом Советов, 4 этаж, комната № 70, телефон № 90.

Упол. Главлита Мар. АССР А—190. Йошкар-Ола, 1-ая типография Маргосиздата.